

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**ІНСТРУКЦІЯ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 3
ПІД ЧАС ПРОІЄДЕННЯ НАВЧПЛЬНИХ ЗАНЯТЬ У КАБИНЕТІ
ІНФОРМАТИКИ.**

селище Кочеток

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора
Чугуєво Бабчанського
лісового фахового коледжу
від 04.08.2026 № 37

ІНСТРУКЦІЯ
З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № _____
ПІД ЧАС ПРОІЕДЕННЯ НАВЧПЛЬНИХ ЗАНЯТЬ У КАБІНЕТІ
ІНФОРМАТИКИ.

1 Загальні положення

- 1.1. Інструкція встановлює правила безпеки для здобувачів освіти під час навчальних, практичних, лабораторних і поза аудиторних занять у кабінеті інформатики коледжу. Вона охоплює роботу з комп'ютерами, ноутбуками, моніторами, проекційним обладнанням, принтерами та іншими пристроями, які використовуються під час занять.
- 1.2. Заняття проводяться під керівництвом викладача або іншої призначеної відповідальної особи. Перебування здобувачів освіти в кабінеті та користування обладнанням без дозволу й належного нагляду не допускаються. Для працівників коледжу додатково діють інструкції з охорони праці за посадою та видом роботи.
- 1.3. До роботи допускаються здобувачі освіти, які пройшли передбачений інструктаж з безпеки життєдіяльності й ознайомлені з правилами користування конкретним обладнанням. Первинний інструктаж проводиться на початку навчального року перед заняттями в кабінеті; інструктаж щодо конкретного завдання — перед практичною чи лабораторною роботою. Позаплановий інструктаж проводиться, зокрема, у разі зміни обладнання, умов роботи або порушення правил безпеки.
- 1.4. Викладач реєструє первинний інструктаж для кабінету та позапланові й цільові інструктажі у відповідному журналі з безпеки життєдіяльності. Інструктаж перед практичною чи лабораторною роботою фіксується в журналі обліку навчальних занять на сторінці предмета. Підписи здобувачів освіти оформлюються у випадках, передбачених чинними положеннями МОН.
- 1.5. Основні ризики: ураження електричним струмом; загоряння несправних пристроїв; перенапруження зору, спини, шиї та кистей; падіння через кабелі або захаращені проходи; травмування рухомими чи гарячими частинами периферійних пристроїв. Небезпеку можуть посилювати недостатнє освітлення, відблиски, надмірний шум, тривала нерухома поза та несприятливий мікроклімат.
- 1.6. Кожен здобувач освіти повинен виконувати вказівки викладача, працювати лише на визначеному робочому місці, знати маршрут евакуації й шлях до укриття. Про несправність, травму або погіршення самопочуття необхідно негайно повідомляти викладача; роботу припиняти, не очікуючи завершення завдання.

1.7. Робочі місця добираються з урахуванням зросту, особливостей зору й слуху, медичних рекомендацій та потреб у доступності. Засоби корекції зору використовуються за призначенням лікаря. Під час роботи не допускається примушування здобувача освіти продовжувати заняття за наявності скарг на самопочуття.

1.8. Завідувач кабінету та адміністрація забезпечують придатність приміщення до занять, справне обладнання, вільні проходи, належне освітлення і вентиляцію, доступ до аптечки та засобів пожежогасіння. Кабелі, розетки та електричні щити мають бути захищені від випадкового дотику й несанкціонованого втручання. Ремонт виконують уповноважені фахівці.

1.9. Інструкція застосовується разом із правилами кабінету, планом евакуації та затвердженим алгоритмом дій під час повітряної тривоги. Основні нормативні документи наведено в додатку. Санітарний регламент № 2205 застосовується в межах його сфери дії до освітнього середовища, в якому забезпечується здобуття загальної середньої освіти; для інших занять режим визначається застосовними вимогами та правилами коледжу.

2 Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Заходити до кабінету спокійно, з дозволу викладача. Не бігати, не штовхатися, не пересувати самовільно меблі й обладнання. Верхній одяг, сумки та інші речі залишати у визначеному місці, не перекриваючи проходи й виходи.

2.2. Викладач до початку заняття оглядає робочі місця та обладнання, перевіряє відсутність видимих пошкоджень кабелів, корпусів і розеток, ознак перегрівання чи зволоження. Не допускає використання несправного обладнання. Перевірки електричних захисних пристроїв і вимірювання виконують уповноважені працівники, а не студенти.

2.3. Здобувач освіти зовнішнім оглядом перевіряє визначене йому місце. При виявленні пошкодження, рідини, незвичного запаху або нестійкого розташування пристрою повідомляє викладача й не починає роботу. Заборонено перевіряти наявність напруги дотиком.

2.4. Сідати з опорою спини на спинку стільця, ставити стопи на підлогу або підставку. Клавіатуру й мишу розмістити так, щоб плечі були розслабленими, а зап'ястя не перебували у вимушеному зігнутому положенні. За потреби попросити викладача допомогти відрегулювати робоче місце.

2.5. Для занять, на які поширюється Санітарний регламент № 2205, монітор розміщувати на відстані 1,5 діагоналі екрана від очей так, щоб його верхня половина була на рівні очей. В інших випадках як ергономічний орієнтир використовувати відстань близько 60–70 см, уточнюючи її відповідно до розміру екрана, читабельності й вимог до конкретного заняття. Якщо текст погано видно, збільшити його масштаб за допомогою викладача.

2.6. Розкласти зошити й навчальні матеріали так, щоб вони не перекривали вентиляційні отвори й не заважали роботі. Працювати чистими сухими руками. Не ставити їжу, напої або інші ємності з рідиною біля обладнання.

2.7. Викладач усуває відблиски від вікон і світильників, забезпечує читабельне стабільне зображення та відповідне освітлення. Роботу починати після дозволу викладача; вмикати обладнання лише у визначеному ним порядку.

2.8. При використанні ноутбуків забезпечувати стійке розміщення на столі та відкриті вентиляційні отвори. Для занять у межах дії Санітарного регламенту № 2205 ноутбук повинен мати екран не менше 14 дюймів і відокремлену мишу; передбачена для відповідного віку зовнішня клавіатура та чергування практичної й теоретичної частин є обов'язковими. Для тривалої роботи в інших випадках зовнішню клавіатуру та мишу використовувати для забезпечення зручної пози.

3 Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Виконувати лише навчальне завдання та дозволені викладачем дії. Не пересідати й не переміщувати обладнання без дозволу. Натискати клавіші без ударів, не розгойдувати стілець і не заважати іншим.
- 3.2. Викладач чергує практичну роботу за екраном із поясненням, обговоренням і завданнями без екрана. Під час здобуття загальної середньої освіти для рівня 10–11(12) класів безперервна діяльність із технічними засобами навчання не повинна перевищувати 30 хвилин на першій годині та 20 хвилин на другій. На здвоєному занятті застосовуються межі до 25–30 хвилин на першому занятті та до 15–20 хвилин на другому; у середині здвоєного заняття організовується перерва 10 хвилин.
- 3.3. Для інших навчальних занять коледжу цією інструкцією встановлюється запобіжний режим: не більше 30 хвилин безперервної роботи за екраном на першій навчальній годині та 20 хвилин на другій, з чергуванням видів діяльності й перервами. Якщо застосовні норми, затверджений режим заняття або індивідуальні медичні рекомендації встановлюють коротший час, дотримуватися коротшого часу. Режими перерв для працівників за 8-годинної зміни не застосовуються як режим студентських занять.
- 3.4. Після роботи з екраном виконувати під керівництвом викладача вправи для очей і зняття статичного напруження: перевести погляд на віддалений об'єкт, спокійно покліпати, розслабити кисті й плечі, змінити позу. Виконувати рухи плавно, без болю та з урахуванням медичних обмежень. Відпочинок від комп'ютера не замінювати переглядом телефона.
- 3.5. Заборонено торкатися розеток, вилок, блоків живлення, пошкоджених кабелів та елементів заземлення; відкривати корпуси; відключати захисні пристрої; самостійно ремонтувати, пере підключати або заряджати обладнання. Навчальні операції з підключення низьковольтних периферійних пристроїв виконуються тільки за окремими вказівками викладача та правилами виробника.
- 3.6. Не працювати мокрими руками, не очищати увімкнені пристрої рідинами, не класти предмети на обладнання, не закривати вентиляційні отвори. Не користуватися зарядними пристроями та акумуляторами з пошкодженням, здуттям або перегріванням.
- 3.7. Принтерами, сканерами, інтерактивними панелями й іншим обладнанням користуватися лише з дозволу викладача. Не торкатися рухомих або гарячих частин, не витягувати застряглий папір і не змінювати картриджі самостійно. Не дивитися безпосередньо в об'єктив увімкненого проектора.
- 3.8. Особисті пристрої та зовнішні носії використовувати лише для дозволеного навчального завдання. Не встановлювати сторонні програми та не змінювати налаштування, що впливають на роботу спільного обладнання. Навушники, якщо вони потрібні для заняття, використовувати на помірній гучності, яка дозволяє чути вказівки викладача й сигнали оповіщення.
- 3.9. Якщо виникли біль в очах, головний біль, запаморочення, нудота, біль у спині чи кистях, негайно припинити роботу й повідомити викладача. При появі диму, запаху гару, іскріння, нетипового звуку, нестабільного зображення або раптового відключення діяти відповідно до розділу 5.
- 3.10. Не залишати робоче місце й кабінет без відома викладача. Під час перерви дотримуватися правил кабінету; не дозволяти стороннім користуватися обладнанням.

4 Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. За вказівкою викладача зберегти результати виконаного завдання, закрити програми та вийти з особистого облікового запису, якщо його використовували.

4.2. Завершити роботу операційної системи та вимкнути пристрої лише з дозволу викладача, штатним способом. Самостійно не виймати вилки з розеток і не втручатися в електрошнур.

4.3. Відключення обладнання від електромережі виконує викладач або інший уповноважений працівник за встановленим порядком та з урахуванням його повноважень. Не залишати несправні пристрої під напругою; не вимикати самовільно спільні системи оповіщення, пожежної сигналізації та інші системи безпеки.

4.4. Упорядкувати навчальні матеріали, прибрати власні речі й сміття, повідомити про виявлені несправності. Прибирання та очищення обладнання виконуються призначеними працівниками за безпечним порядком. Здобувачі освіти не виконують вологе очищення електричних пристроїв.

4.5. Залишити кабінет спокійно, з дозволу викладача. Викладач перевіряє стан робочих місць і приміщення та передає інформацію про несправності завідувачу кабінету або відповідальному технічному працівнику.

5 Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Дії здобувача освіти при несправності: негайно припинити роботу, прибрати руки від пристрою, повідомити викладача та відійти від небезпечного місця. Не торкатися вилок, кабелів або корпусу, не намагатися знайти чи усунути причину несправності й не вмикати пристрій повторно.

5.2. Дії викладача при іскрінні, короткому замиканні, потраплянні рідини чи перегріванні: зупинити заняття, відвести здобувачів освіти від небезпеки, безпечно відключити обладнання доступним пристроєм, якщо викладач уповноважений і це не створює ризику. Не відкривати щити й не торкатися пошкоджених або мокрих частин. Повідомити адміністрацію та відповідального за електрогосподарство.

5.3. При зникненні електроенергії здобувачі освіти припиняють роботу та виконують вказівки викладача: не пересуваються навпомацки й не намагаються пере підключати пристрої. Викладач забезпечує безпечне завершення заняття або вихід із приміщення. Відновлення роботи допускається після перевірки безпеки й дозволу відповідальної особи.

5.4. При димі або пожежі викладач негайно викликає 101 або 112, повідомляє адресу, місце події та наявність людей, сповіщає адміністрацію й організовує евакуацію за планом. Здобувачі освіти залишають речі, спокійно виходять визначеним маршрутом і збираються у встановленому місці. Не користуються ліфтом, не повертаються до кабінету. Викладач перевіряє наявність усіх здобувачів освіти та повідомляє про відсутніх рятувальникам.

5.5. Гасіння початкового займання викладачем можливе лише за наявності навичок, придатного вогнегасника, вільного шляху відступу та відсутності загрози життю. До обладнання під напругою не застосовувати воду або піну; використовувати лише вогнегасник, маркування якого дозволяє таке застосування. Здобувачів освіти до гасіння не залучати. При задимленні чи займанні акумулятора не переносити пристрій і не розбирати його; залишити небезпечну зону.

5.6. При ураженні людини електричним струмом не торкатися потерпілого до усунення електричної небезпеки. Викладач організовує безпечне відключення живлення, викликає 103 або 112 та відповідального працівника. Здобувачі освіти не наближаються до потерпілого, який може перебувати під напругою, і не намагаються відтягнути його за одяг.

5.7. При травмуванні чи раптовому погіршенні стану здоров'я викладач зупиняє заняття, забезпечує безпеку, залучає медичного працівника, за необхідності негайно викликає 103 або 112 та надає до медичну допомогу в межах навчання і за вказівками диспетчера. Якщо потерпілий не реагує й не дихає нормально, після усунення небезпеки розпочинає реанімаційні дії за відповідним порядком МОЗ з урахуванням віку потерпілого. Не давати ліки без належних підстав і не переміщувати травмованого без потреби, крім безпосередньої загрози життю.

5.8. За сигналу повітряної тривоги викладач негайно припиняє заняття й організовує перехід групи до визначеного укриття. Відключення обладнання виконують лише якщо це не затримує вихід. Здобувачі освіти не залишаються біля вікон, не користуються ліфтом, не відокремлюються від групи та виконують вказівки відповідальних осіб. В укритті викладач перевіряє присутність усіх студентів і повідомляє про відсутніх. Повернення можливе після офіційного відбою та дозволу відповідальної особи.

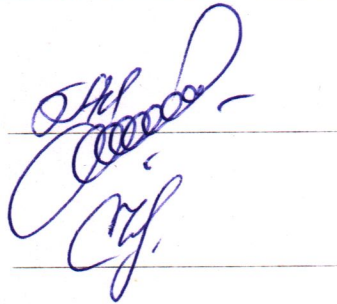
5.9. При виявленні підозрілого предмета не торкатися його, не переміщувати й не розбирати. Відійти, повідомити викладача та адміністрацію; викликати 101, 102 або 112 із безпечного місця. Не допускати наближення інших людей.

5.10. Про кожну травму та небезпечну подію викладач негайно повідомляє адміністрацію коледжу. Обстановку на місці події зберігають, якщо це не загрожує людям і не перешкоджає допомозі. Повідомлення законних представників неповнолітнього та розслідування нещасного випадку організовуються за чинним порядком МОН. Заняття відновлюються лише після усунення небезпеки й дозволу відповідальної особи.

Інженер з охорони праці

УЗГОДЖЕНО

Юрисконсульт

Основні нормативні документи

1. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти — наказ МОН від 26.12.2017 № 1669.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18>
2. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління МОН України — наказ від 18.04.2006 № 304, у редакції наказу від 22.11.2017 № 1514.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-06>
3. Правила безпеки під час навчання в кабінетах інформатики навчальних закладів системи загальної середньої освіти — наказ Держнаглядохоронпраці від 16.03.2004 № 81, зі змінами.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0620-04>
4. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти — наказ МОЗ від 25.09.2020 № 2205, зі змінами, зокрема чинними з 01.01.2026. Застосовується в межах визначеної ним сфери дії.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20>
5. Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України — наказ МОН від 15.08.2016 № 974.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16>
6. Правила пожежної безпеки в Україні — наказ МВС від 30.12.2014 № 1417.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>
7. Порядки надання до медичної допомоги особам при невідкладних станах — наказ МОЗ від 09.03.2022 № 441.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22>
8. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу — наказ МОН від 16.05.2019 № 659.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0612-19>

Вимоги до конкретного обладнання визначаються також інструкціями виробників.

Всі дії застосовуються разом із цією інструкцією

Порядок роботи кабінету.

План евакуації.

Алгоритм дій під час повітряної тривоги.

Індивідуальні медичні рекомендації..